

Jonás

Tachi Ak'õre pedee jarapari Jonás ome p'asada

Introducción

Libro Jonás awaraa libro k'ãyaara nepiri bi eperã Tachi Ak'õrepa jaradak'a oo–e padamaa p'asada. Na libro leedak'ãri, unudai Tachi Ak'õre pedee jarapari Jonapa oo k'inia–e pada Tachi Ak'õrepa jaradak'a. Irua jaraji Jonás wãmerã Nínive pidaarãmaa jarade áchia p'ek'au k'achia oopatap'edaa oo amaadamerã (cap. 1). Mamãda Jonapa oo k'inia–e paji. Ma k'aurepa perã p'usade piuit'ee paji. Mãgã perã piu wãde Jonapa jaraji ooit'ee Tachi Ak'õrepa jaradak'a. Wãji jarade Nínive pidaarãmaa Tachi Ak'õrepa ooit'ee bada áchi ome. Ijãajida mãik'aapa waa ooda–e paji áchia p'ek'au k'achia oopatap'edaa. Mapa Tachi Ak'õrepa ma p'uuru pidaarã chupiria k'awaaji (cap. 2–3). Jonapa mãga unuk'ãri, k'ĩraudachi Tachi Ak'õre ome, oo–e pada perã ichia jaradak'a (cap. 4).

Na librode unudai Tachi Ak'õre jõmaarã k'ãyaara waibiara bi mãik'aapa chupiria k'awaayaa bapari. Tachi Ak'õrepa chupiria k'awaapari p'uuru pidaarã ãrapa ne–inaa k'achia oo p'ani oo amaadak'ãri mãik'aapa wãara t'ãriipa irude ijãadak'ãri mãik'aapa oodak'ãri irua jara bik'a. Irua p'uuru pidaarã mãgã chupiria k'awaapari, mãgiirã ichi p'uuru pidaarã–e mĩda.

Jonapa oo–e pada Tachi Ak'õrepa jaradak'a

1 ¹Jonás, Amitay warra, Tachi Ak'õre pedee jarapari paji. Ewari aba Tachi Ak'õrepa irumaa mãgaji: ²“Wãji p'uuru waibia Ninivedee mãik'aapa jarãji mia ne–inaa k'achia ooit'ee, mi baparimãiipa mia unu bairã áchia ne–inaa k'achia ooi awaa p'anapata.”

Jonás miruda

³Mamãda Jonás Tachi Ak'õre k'ĩrapiteepa miru k'iniapa, Tarsis p'uurudee wãji. Mamaa wãrude Jope p'uuru, p'usa ide badamaa wãji. Mama panak'ãri, unuji barco Tarsis p'uurudee wãit'ee bi. Mãpai ichi

pasaje p'aap'eda, ma barcode batauji aide wã nipadap'edaarã ome.

⁴Mamída ma wãrude Tachi Ak'õrepa nãumia golpe p'uapiji. P'usara t'o nĩbeek'ãri, ma barco t'oop'edariik'a nĩbeeji.

⁵Mãpai ma barcode mimiapataarã p'era jõnĩpa ãchi chaachaa it'aa t'ĩmaa p'aneejida ãchi ak'õre waibia apatap'edaamaa. Mãga oojida ma p'usa t'umãtii jĩak'aapa. Ma awara net'aa ma barcode atee wãdap'edaa toidaa bat'ak'oojida barco wẽsaadaimerã. Mamída ai naaweda Jonás barcode edú wãp'eda, pia k'ãi nĩbaji.

⁶Maperã ma barco p'erapari irumaa wãp'eda, mãgaji:

—¿Sãap'eda pi nama k'ãi nĩbima? ¿P'irabãiji mãik'aapa it'aa t'ĩji pichi Ak'õre Waibiamaa! Mãgã irua tachi chupĩria k'awaaisk'a piunaadamerã.

⁷Mãimisa ma barcode mimiapataarãpa ãchi pitapai mãgajida:

—Suerte jemenedãma k'awaadait'ee k'ai k'aurépata tachi nãgã na k'achiade p'ani.

Mãga oodak'ãri, Jonamaata uchijai. Mãgã k'awaajida iru k'aurépata ma k'achiade p'ani. ⁸Mapa irumaa mãgajida:

—Jarãji sãap'eda tachi na k'achiade p'ani. ¿Pi k'ãare mimiaata ooparima? ¿Sãmãik'aapa cheruma? ¿Pi sãpemama? ¿Pi chisãgĩ p'uurudepemama? ajida.

⁹Mãpai Jonapa p'anauji:

—Mi hebreo. Mia it'aripema Ak'õre Waibiade ijãapari. Iruata p'usa mãik'aapa eujã oojida aji.

¹⁰Mãpai Jonapa ma barcode mimiapataarãmaa nepiriji ichi Tachi Ak'õre ik'aawaapa miru wã. Mãga ùridak'ãri, audupiara p'eradachida mãik'aapa iidijida:

—¿Sãap'eda mãga oojima? ajida.

¹¹Mãimisa p'usa audupiara t'o nĩbeeji. Mapa irumaa iidijida:

—¿Pi ome k'ãata oodait'eema ajida, na p'usa ip'ii ùu beemerã?

Jonás chik'o choma bipa mit'aada

¹²Mãpai Jonapa mãgaji:

—Parã chupĩria jõni na nãumia k'aurepa mãik'aapa p'usa t'o nĩbi k'aurepa. Mia pia k'awa bi mi k'aurépata nãga jõni. Mi jita atadap'eda, p'usa jãde bat'at'áati. Mãgã p'usa ip'ii ùu beeyada aji.

¹³Mamída ma barcode mimiapataarãpa audupiara wiijida ma barco to idee atedait'ee. Mamída p'oyaada—e paji waapiara p'usara nĩbeeda perã.

¹⁴Mãpai Tachi Ak'õremaa chupĩria iidijida: “Tachi Ak'õre, pia oopari pichia k'inia bik'a. Maperã tai piupinãaji na eperã piuru k'aurepa. Ma awara ichia ne—inaa k'achia oo—e paji pirã, taipa ooruta k'achia bida anaapãde” ajida.

¹⁵Mãga jaradap'eda, Jonás jita atajida mãik'aapa toidú bat'at'aajida. Mãgã p'usa ip'ii ùu beeji. ¹⁶Mãga unudak'ãri, ma barcode

mimiapataarãpa Tachi Ak'õre waawee p'aneejida mãik'aapa p'usa ide wiibaidap'eda, ne–animal peejida mãik'aapa iru–it'ee paajida. Ichiaba ãchia jarajida ne–inaa iru–it'ee oodait'ee.

¹⁷Ai naaweda chik'o choma Tachi Ak'õrepa jirit'era iru badapa Jonás mit'aaji. Jonás k'áima õpee ma chik'o bide baji.

Jonás it'aa t'ida

2 ¹Mãpai Jonapa ma chik'o bideepa Tachi Ak'õremaa nãga it'aa t'iji: ² “Ak'õre Waibia, mi t'ãri ma–ãri nĩbak'ãri, pĩmaa it'aa t'iji. Mãpai pia mi pedee ùriji. Piudap'edaarã p'anapataarãmãiipa pik'a mia pĩmaa it'aa iidiji. Mãpai pia mi pedee ùriji. ³P'usa jã nãpia bimãi pia mi bat'apit'aaji mãik'aapa p'usapa mi pira atapachi. Pia pẽida p'usa mi ìri wãyaajida. ⁴Mãimisa mia k'ĩsijaji: ‘Pĩ k'ĩrapiteepa mi jëret'aaji. ¿ĩrá sãgã pi temaa wãit'eema?’ ⁵P'usapa mi pira ataji mãik'aapa p'usa mi ìri cheji. Mãga bide michi porode lamak'a beepa pĩradaipachida. ⁶Nãpiadee t'aa wã nipaji. Paniapa mi mi pik'at'aaji. Mama presok'a ichita beeit'ee paji. Mamĩda pĩ, mi Ak'õre Waibiapa mi k'aripa ataji ma piu wãdadeepa. ⁷Mi k'ap'iadeepa mi jaure uchìa wãk'ãri, mia pĩ, Ak'õre Waibia, k'ĩrãpaji. Mãpai pi it'aripema tedeepa mia chupĩria iidida ùriji. ⁸Chi ne–inaa juapa ooda vale–e baiði k'ĩrapite it'aa t'ĩpataarã pide ijãadaamaa p'anapata. Mapa ãrapa k'awada–e p'ani pia ãra chupĩria k'awaa bi. ⁹Mamĩda michi t'ãriipa k'aride pĩmaa gracias jarapariit'ee mãik'aapa ne–animalaarã pi–it'ee paapiit'ee. Ma awara mia pĩmaa jaradak'a ooit'ee. ¡Pĩ, mi Ak'õre Waibiapapai eperãarã k'aripapari!”

¹⁰Mãpai Tachi Ak'õrepa ma chik'o to idee pëiji mama Jonás ãp'ot'aamerã.

Jonapa ooda Tachi Ak'õrepa jaradak'a

3 ¹Ma t'ëepai Tachi Ak'õrepa waya Jonamaa mãgaji: ²“Wãji p'uuru waibia Ninivedee mãik'aapa jarãji mia pĩmaa jarapiru.”

³Mãpai Jonás wãji Nĩnive p'uurudee Tachi Ak'õrepa irumaa jaradak'a. Nĩnive p'uuru audú waibia baji. Ma p'uuru jõma wãyaait'ee ewari õpee t'iapachida. ⁴Jonás ma p'uurude panap'eda, ewari aba tap'edadeepa k'ewara parumaa nãgã golpe jara nipapachi: “¡Ewari cuarenta parumaa Jõmaarã Ak'õre Waibiapa Nĩnive p'uuru jõma jõt'aait'ee!”

⁵Mãga ùridak'ãri, Ninivedepemaarãpa Tachi Ak'õrepa jara pẽida ijãa p'aneejida mãik'aapa nãga jarajida: “Nek'oda–ee Tachi Ak'õremaa chupĩria iidimaa p'anedait'eeda” ajida. Maperã chi waibiara beerãdeepa ek'ariara beerã parumaa nek'oda–ee Tachi Ak'õremaa chupĩria iidipachida mãik'aapa chi–iapata p'aru jjiida ak'ĩpidait'ee t'ãri p'ua p'ani ãchia ne–inaa k'achia oopatap'edaa k'aurepa.

⁶Ninivedepema reypa Tachi Ak'õrepa jara pëida ùrik'ári, ichi su-ak'i bapari máipa p'irabaip'eda, ichi rey p'aru jãpari érat'aaji máik'aapa chi-iapata p'aru jã beejí. Maap'eda it'abarre p'ora paraadamái su-ak'i banaji. ⁷Ma t'ëepai ichi ek'ari p'anadap'edaa poro waibiarã ome nãga jara pëiji Nínive p'uurude p'anadap'edaarãmaa: “Eperã apida nek'oik'araa bi máik'aapa pania toik'araa bi. Ma awara pãchi p'ak'aarãmaa, ovejaarãmaa paara nek'opidaik'araa bi; pania jida topidaik'araa bi. ⁸Nek'odai k'áyaara, chi-iapata p'aru jãti ak'ipidait'ee t'ári p'ua p'ani máik'aapa t'áripa Tachi Ak'õremaa chupiria iidíti. Pãchi ne-animalaarã ñri paara chi-iapata p'aru jã bíti máik'aapa pãchia ne-inaa k'achia oopata oo amáati máik'aapa waa t'ári k'achia-idaa p'ananáati. ⁹Mãga ooruta pirã, Tachi Ak'õre waa tachi ome k'írau ba-e paisk'a máik'aapa tachi jõpi-e paisk'a.”

¹⁰Áchia oojida reypa jaradak'a. Áchia ne-inaa k'achia oopatap'edaa oo amaajida máik'aapa o k'achiadeepa uchía k'inia p'anajida. Tachi Ak'õrepa mãga unuk'ári, k'ísia awara ataji. Mãgá ichia Jonamaa jarapidak'a oo-e paji.

Jonás Tachi Ak'õre ome k'íraudariida

4 ¹Mamída Jonapa mãga unuk'ári, Tachi Ak'õre ome t'ári áriidachi máik'aapa k'íraudachi.^a ²Mapa Tachi Ak'õremaa nãga it'aa t'íji:

—Aai Ak'õre Waibia, ¿michi eujãde at'ári bak'ári, mia pĩmaa jara-e pajik'ã pia na p'uuru jõpi-e pait'ee? Mapa isapai Tarsidee miruit'ee paji. Mia k'awa bi pi t'ári pia bapari máik'aapa chupiria k'awaayaa bapari. Isapai k'íraudaik'aa. Eperãarã audú k'inia iru bapari perã, áchi jõpiit'eeda ap'eda, k'ísia awara atapari. ³Maperã Ak'õre Waibia, mia enenee nĩbi pia mi piupimerã. Írá mi-it'ee piara bi piuit'ee, chok'ai bai k'áyaara.

⁴Mãpai Tachi Ak'õrepa p'anauji:

—¿Pi-it'ee pia bik'ã aji, pi jãgá mi ome k'írau bait'ee?

⁵Mãpai Jonás uchíaji Nínive p'uurudeepa máik'aapa ma p'uuru oriente eere ichi k'áipari oonaji. Mama rancho oop'eda, su-ak'i beejí ma ek'ari k'úrasaa bada perã. Mamáik'aapa ak'íji k'awaait'ee k'áata p'asait'ee jã p'uuru ome. ⁶Mama bide Tachi Ak'õrepa ne-inaa k'arra waripiji Jonás badamái. Ma ne-inaa k'arra iru k'áyaara waibíara waripiji ma k'úrasaade iru su-ak'i beemerã. Mãgá Jonás o-ía beejí ma ne-inaa k'arra k'aurepa. ⁷Mamída ai norema tap'eweda Tachi Ak'õrepa k'i pëiji ma ne-inaa k'arra árimera. Mãgá piidachi. ⁸Ak'õrejiru uchiak'ári, Tachi Ak'õrepa nãu wásia pëiji oriente eereepa. Ma awara audú jëra nĩbeek'ári Jonás poro ñri, iru k'íra k'ídaipachi máik'aapa waya piu k'inia nĩbeejí. Mapa mãgaji:

^a 4.1 Jonás Tachi Ak'õre ome k'íraudachi ichia k'inia bada perã Tachi Ak'õrepa Ninivedepemaarãmaa ne-inaa k'achia oomerã, ai naaweda ára eujãdepemaarãpa israelitaarã chok'ara peedap'edaa perã.

—Ĩrá mi-it'ee piara bida aji, piuit'ee, chok'ai bai k'áyaara.

⁹Mamída Tachi Ak'õrepa Jonamaa mǎgaji:

—¿Pia bik'ǎ aji, pi jǎgǎ k'ĩrau bait'ee ma ne-inaa k'arra piida k'aurepa? Mǎpai Jonapa p'anauji:

—¡Pia bida aji, mi k'ĩrau bait'ee! ¡K'ĩrau nǎbipa mi piu wǎda! aji.

¹⁰Mǎpai Tachi Ak'õrepa mǎgaji:

—Pia ma ne-inaa k'arra uu-e paji; ichiaba waripi-e paji. P'ǎrik'ua abaade t'onoji mǎik'aapa ai norema p'ǎrik'ua piudachi. Mamída pia ma ne-inaa k'arra chupiria k'awaa bi. ¹¹¿Audupiara mia Nínive p'uurudepemaarǎ chupiria k'awaa-e paik'ǎ? Jǎ p'uuru waibiade paraa ciento veinte mil waa eperǎarǎ waide ne-inaa pia wa k'achia k'awada-e p'ani, ne-animalaarǎ chok'ara paara.